udalsarea 2030

udalerri jasangarrien euskal sarea
red vasca de municipios sostenibles

hiriZAIN

Estibaliz Ruiz Gonzalez, *Osasun Saila*
Iñigo Urrutikoetxea Alvarez, *Ihobe*

URBAN KLIMA 2050

Life

EUSKO JAURLARITZA GOBIERNO VASCO

ZER DA OSASUNA?

Ane

- 47 urte
- 2 alaba
- Erdiko klasea
- 37,5 ordu/astean
- Ez du gaixotasunik aipatzen

Baina… horrek esan nahi du osasuntsu dagoela?

OSASUNA / GAIXOTASUNA

OSASUNA

GAIXOTASUNA

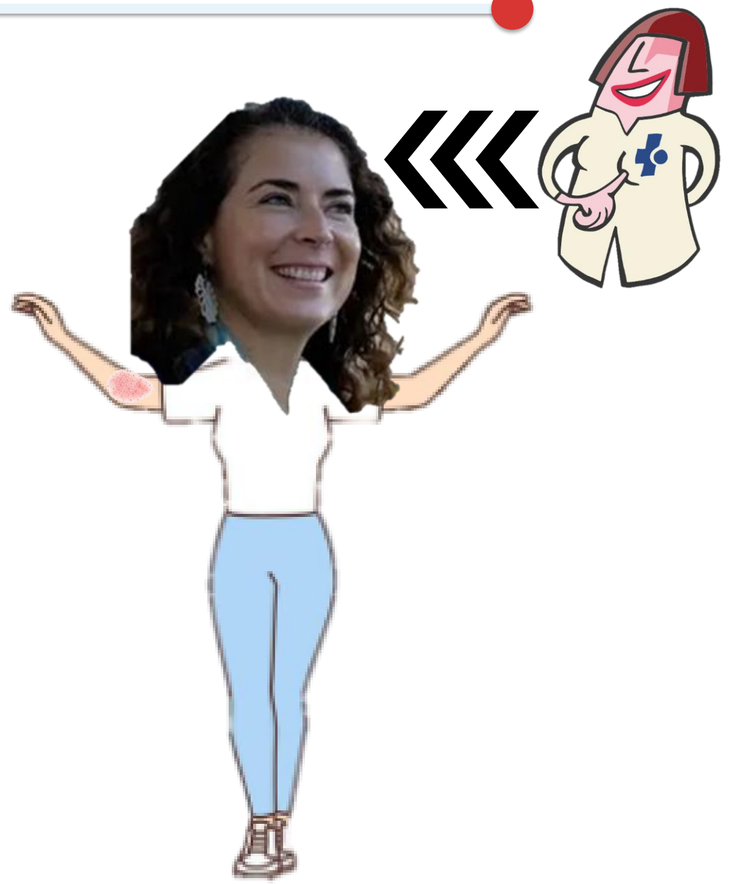

OSASUNA / GAIXOTASUNA

OSASUNA

GAIXOTASUNA

hiriZAIN: aurrekariak

71. BATZORDE TENIKOA
COMITÉ TÉCNICO Nº 71

NONDIK GATOZ

OSASUNA

HIRI PLANGINTZA

- Elikadura
- Mugikortasuna
- Jarduera fisikoa
- Enplegua
- Etxebizitza
- Ingurumena
- …

NONDIK GATOZ

OSASUNA

HIRI PLANGINTZA

Osasunaren 9 mugatzaileak:

- ✓ Elikadura
- ✓ Mugikortasuna
- ✓ Oinarrizko ekipamenduen sarea
- ✓ Enplegua
- ✓ Jarduera fisikoa
- ✓ Espazio publiko irekiak
- ✓ Etxebizitza
- ✓ Komunitatearen segurtasuna eta babesa
- ✓ Ingurumena:
  - Airearen kalitatea; uraren kalitatea; zarata, usainak eta argiztapena; jatorri naturala edo antropogenikoko arriskuak; eta klima aldaketa.

I. FASEA
Ekimenaren azterketa

II. FASEA
Mugatzaileak identifikatzea

III. FASEA
Funtsezko alderdien ebaluazioa

III. FASEA
Galdetegi espezifikoa

Txostena

NONDIK GATOZ

URBAN KLIMA 2050

LIFE integratua proiektu eraldatzailea eskualde mailan gauzatzen da, Euskadiko klima- eta energia-plangintza hedatzeko

Proiektua zenbakitan:

7
Urteko iraupena 2026era arte

19,8
Milloi euroko zuzeneko inbertsioa

23
Erakunde bazkide

40
Ekintza zehatz

EKINTZAK

LIFE IP URBAN KLIMA 2050

Euskadiko ekintza klimatikoko proiekturik handiena

LIDERRAK

ihobe · Eusko Jaurlaritza Gobierno Vasco

ERAKUNDE BAZKIDEAK

Urdaibai Biosfera Erreserba · araba álava foru aldundia diputación foral · Bizkaia · Gipuzkoa · Bakio · Bermeoko Udala · Bilbao · Donostia San Sebastián · Gernika Lumo · Zarautzko Udala · Centro de Estudios Ambientales CEA · Naturklima · euskalmet · Energiaren Euskal Erakundea · ura · BC3 Basque Centre for Climate Change · AZTI · NEIKER · tecnalia · Tecnun Universidad de Navarra

Ekintza C.3.1:
Klima-aldaketa osasun-politiketan integratzea

Eusko Jaurlaritza Gobierno Vasco · BC3 Basque Centre for Climate Change · NEIKER · ihobe

NONDIK GATOZ

OSASUNA

HIRI PLANGINTZA

EKINTZA KLIMATIKOA

2014

hiriZAIN

10 mugatzaile edo determinatzaile

hiriZAIN: erreminta

71. BATZORDE TENIKOA
COMITÉ TÉCNICO Nº 71

hiriZAIN: erreminta

Atal irekia:

- ✓ Testuingurua
- ✓ Gida osatuko duen informazioaren laburpena

Atal “pribatua”:

- ✓ Erreminta
- ✓ Udalsarea 2030-an erregistratuta egon beharra

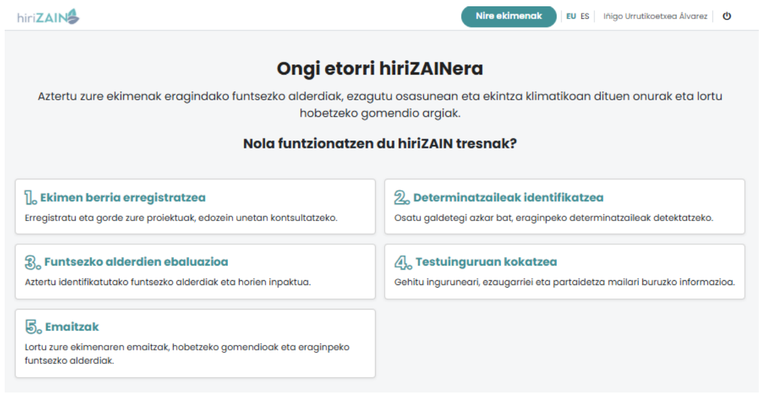

https://hirizain.udalsarea2030.eus/

hiriZAIN: erreminta

hiriZAIN

https://hirizain.udalsarea2030.eus/

1

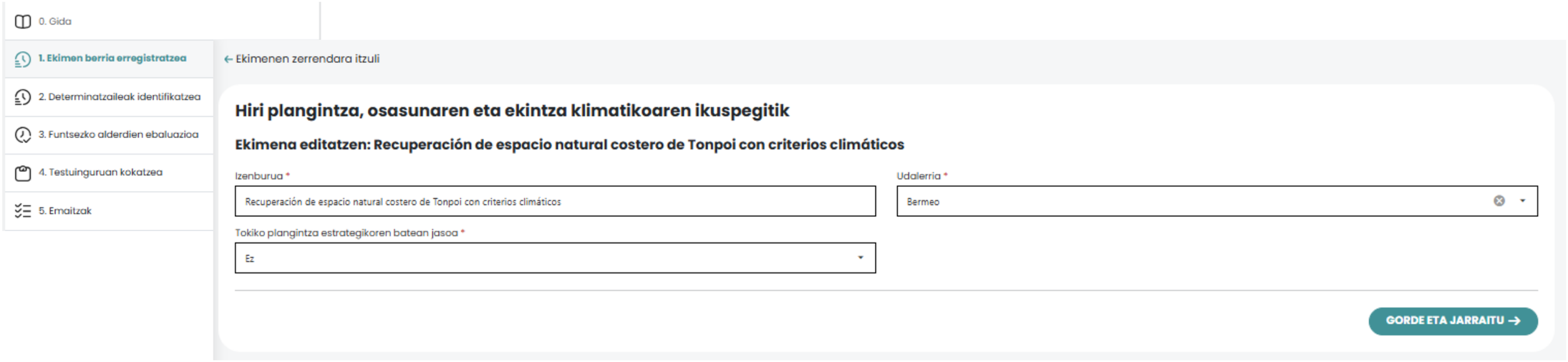

hiriZAIN: erreminta

hiriZAIN

https://hirizain.udalsarea2030.eus/

2

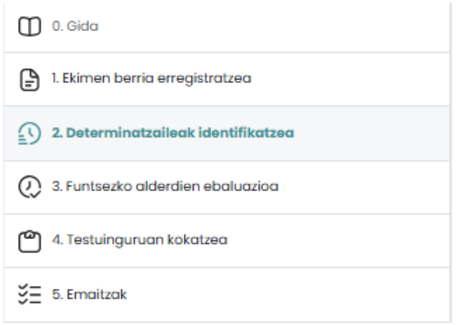

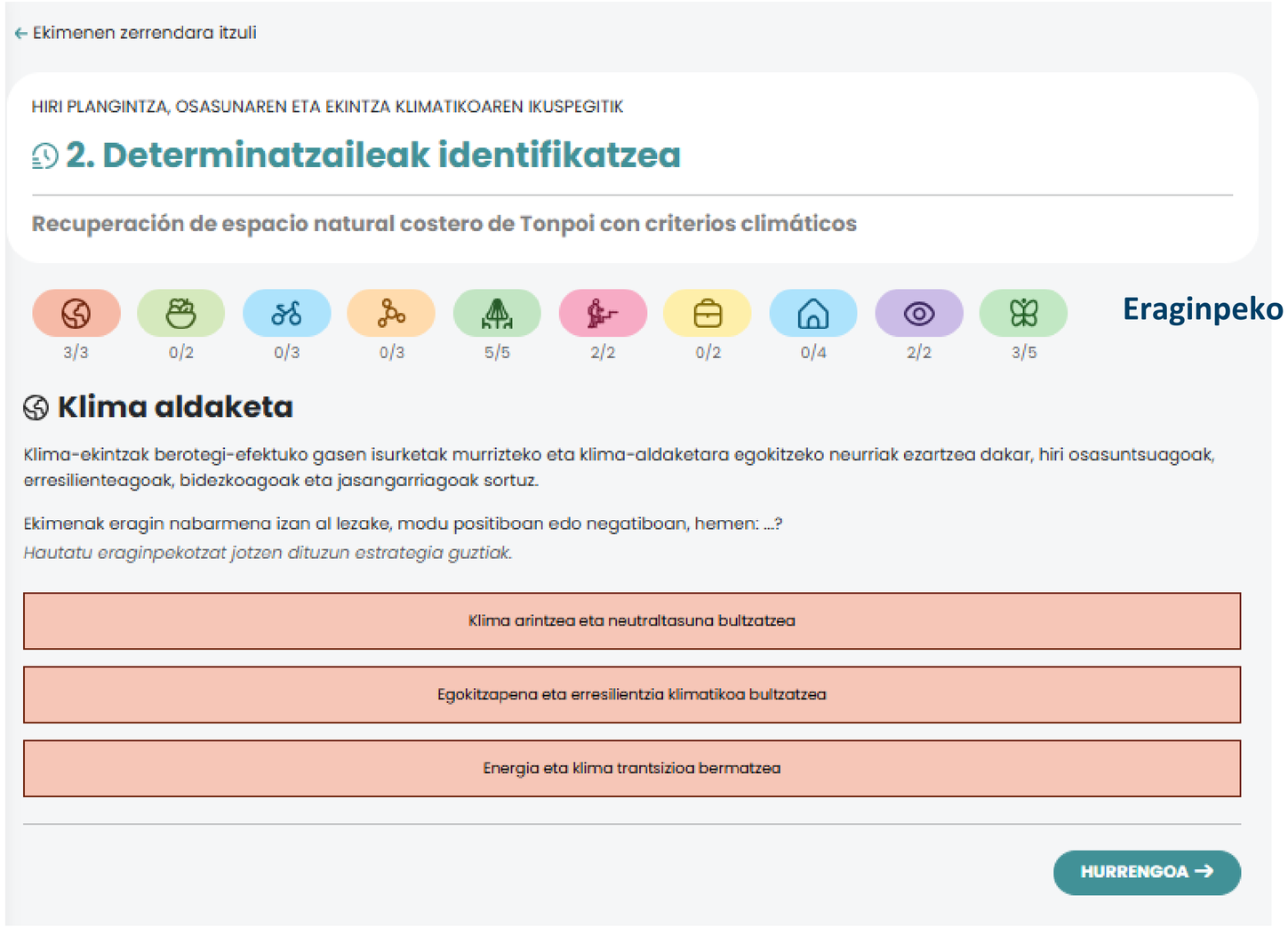

Eraginpeko 15 estrategia

hiriZAIN: erreminta

https://hirizain.udalsarea2030.eus/

2

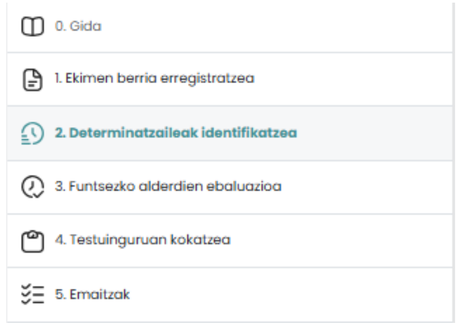

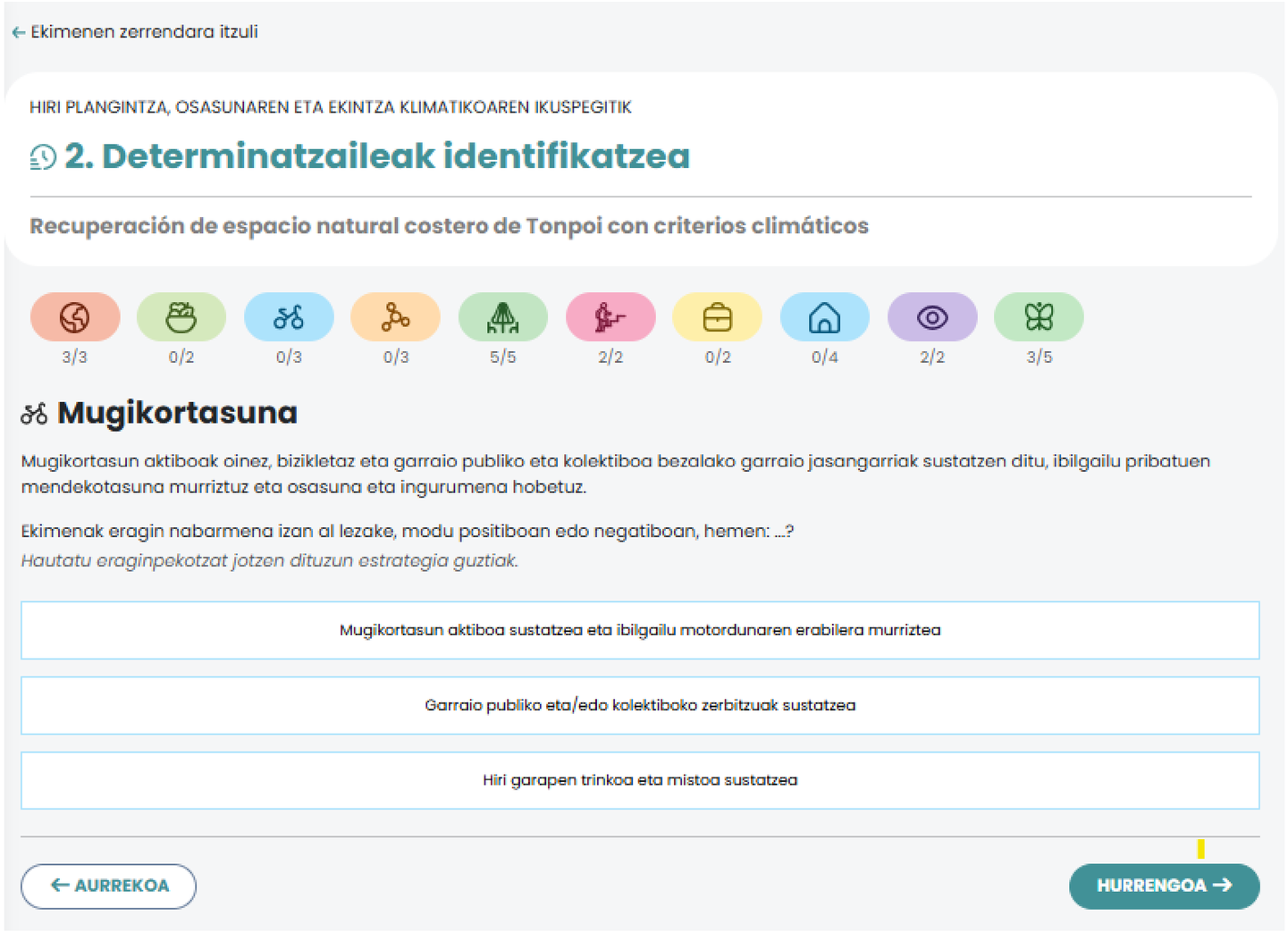

hiriZAIN: erreminta

hiriZAIN

https://hirizain.udalsarea2030.eus/

2

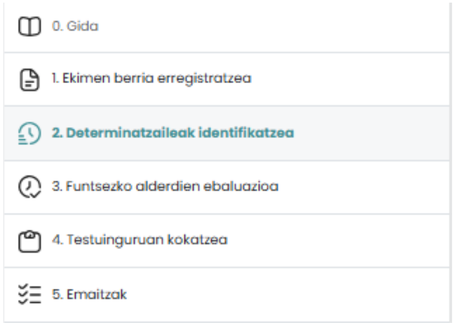

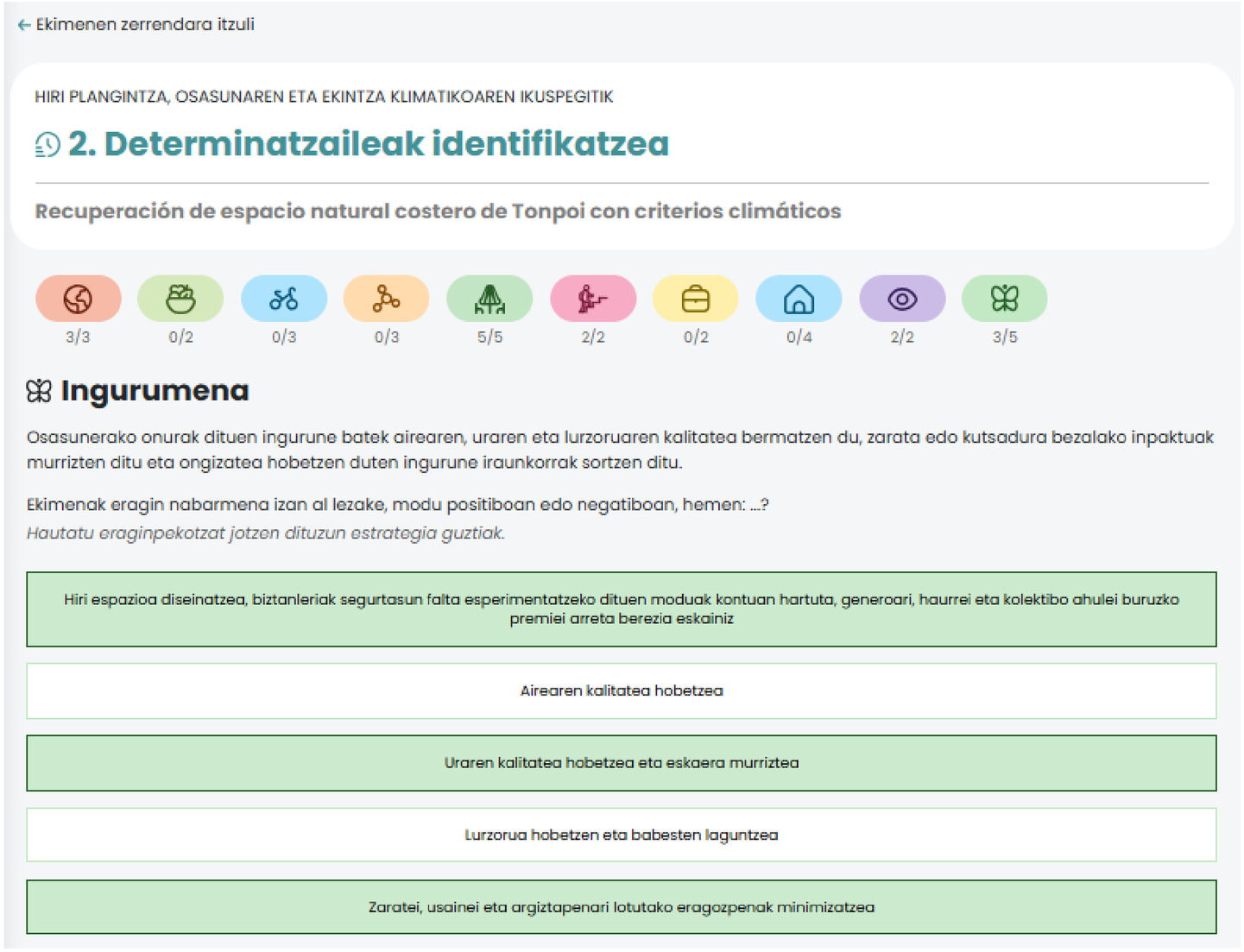

hiriZAIN: erreminta

hiriZAIN

https://hirizain.udalsarea2030.eus/

3

- 0. Gida
- 1. Ekimen berria erregistratzea
- 2. Determinatzaileak identifikatzea
- **3. Funtsezko alderdien ebaluazioa**
- 4. Testuinguruan kokatzea
- 5. Emaitzak

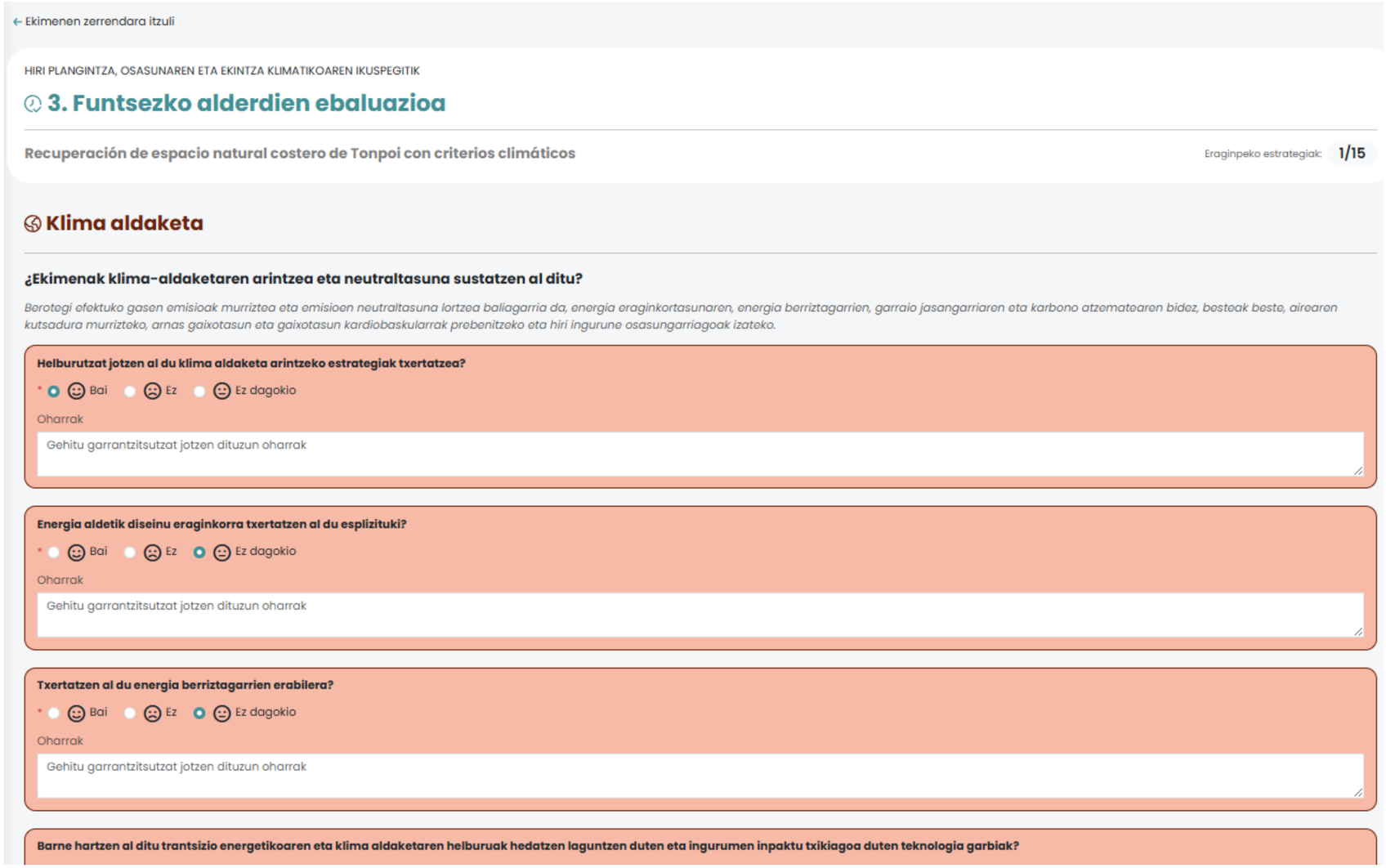

hiriZAIN: erreminta

hiriZAIN

https://hirizain.udalsarea2030.eus/

3

- 0. Gida
- 1. Ekimen berria erregistratzea
- 2. Determinatzaileak identifikatzea
- **3. Funtsezko alderdien ebaluazioa**
- 4. Testuinguruan kokatzea
- 5. Emaitzak

← Ekimenen zerrendara itzuli

HIRI PLANGINTZA, OSASUNAREN ETA EKINTZA KLIMATIKOAREN IKUSPEGITIK

3. Funtsezko alderdien ebaluazioa

Recuperación de espacio natural costero de Tonpoi con criterios climáticos

Eraginpeko estrategiak: **10/15**

Jarduera fisikoa

¿Ekimenak aisialdi aktiborako egokiak diren hiri-espazio publikoak sustatzen al ditu?

Ohitura aktiboak eguneroko errutinan integratzeak ariketa osasungarriko gutxieneko gomendioak lortzen laguntzen du. Funtsezkoa da bizitza aktibo erreala bultzatzen duten eta klima, topografia, jende guztiarentzako irisgarritasuna eta pareko faktoreei lotutako oztopoak desagerrarazten dituzten inguruneak diseinatzea. Baita eremu periferikoetan, komunitate zaurgarrietan, eta, bereziki, eskola inguruneetan ere, bizimodu aktiboak sustatzeko funtsezko espazioak baitira. Helburua da mugitzera gonbidatzen duten espazio seguru eta erosoetan jokabide osasungarriak aukeratzeko modua bultzatzea.

Helburutzat jotzen al du aisialdi aktiborako egokiak diren hiri espazio publikoak sustatzea?

* ◉ Bai ○ Ez ○ Ez dagokio

Oharrak

Gehitu garrantzitsutzat jotzen dituzun oharrak

Diseinuak sustatzen al du hiri espazio publikoan ikuseremu ona eta zaintza naturala izatea, egoiliarrek eta oinezkoek ikus dezaten eta eurak ere ikus ditzaten?

* ◉ Bai ○ Ez ○ Ez dagokio

Oharrak

Gehitu garrantzitsutzat jotzen dituzun oharrak

Aisialdi aktiborako proposatutako baliabideak eta/edo hiri altzariak egokiak al dira espero diren biztanleria mota guztientzat?

* ○ Bai ○ Ez ◉ Ez dagokio

Oharrak

Gehitu garrantzitsutzat jotzen dituzun oharrak

Sustatzen al da jarduera fisikoa egiteko bide edo eremuen erabilera, kirol anitzeko guneak instalatuta?

hiriZAIN: erreminta

hiriZAIN

https://hirizain.udalsarea2030.eus/

4

- 0. Gida
- 1. Ekimen berria erregistratzea
- 2. Determinatzaileak identifikatzea
- 3. Funtsezko alderdien ebaluazioa
- **4. Testuinguruan kokatzea**
  - **4.1 Testuingurua**
  - 4.2 Ekimenaren datuak
  - 4.3 Parte hartzea
- 5. Emaitzak

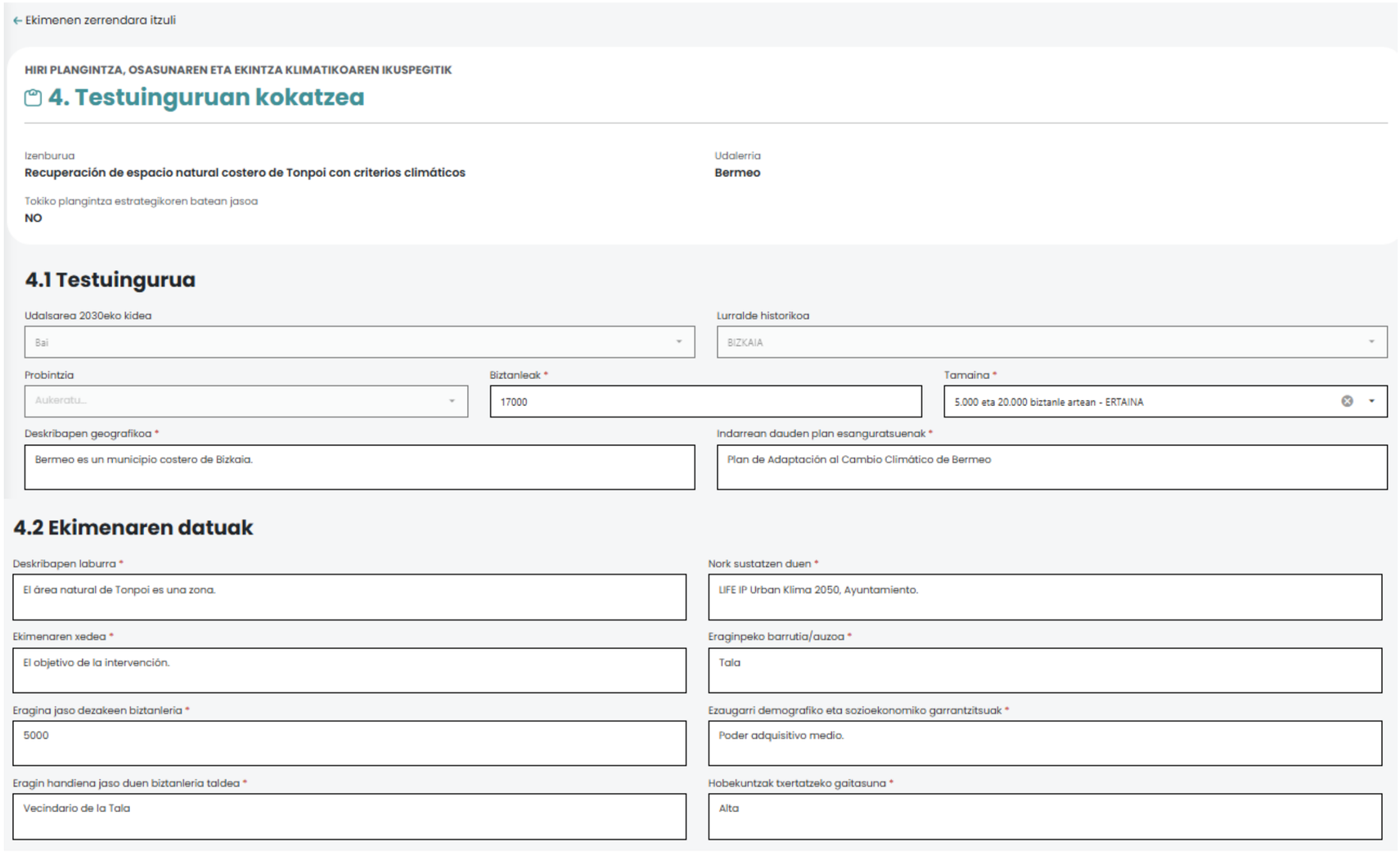

hiriZAIN: erreminta

hiriZAIN

https://hirizain.udalsarea2030.eus/

4

- 0. Gida
- 1. Ekimen berria erregistratzea
- 2. Determinatzaileak identifikatzea
- 3. Funtsezko alderdien ebaluazioa
- **4. Testuinguruan kokatzea**
  - **4.1 Testuingurua**
  - 4.2 Ekimenaren datuak
  - 4.3 Parte hartzea
- 5. Emaitzak

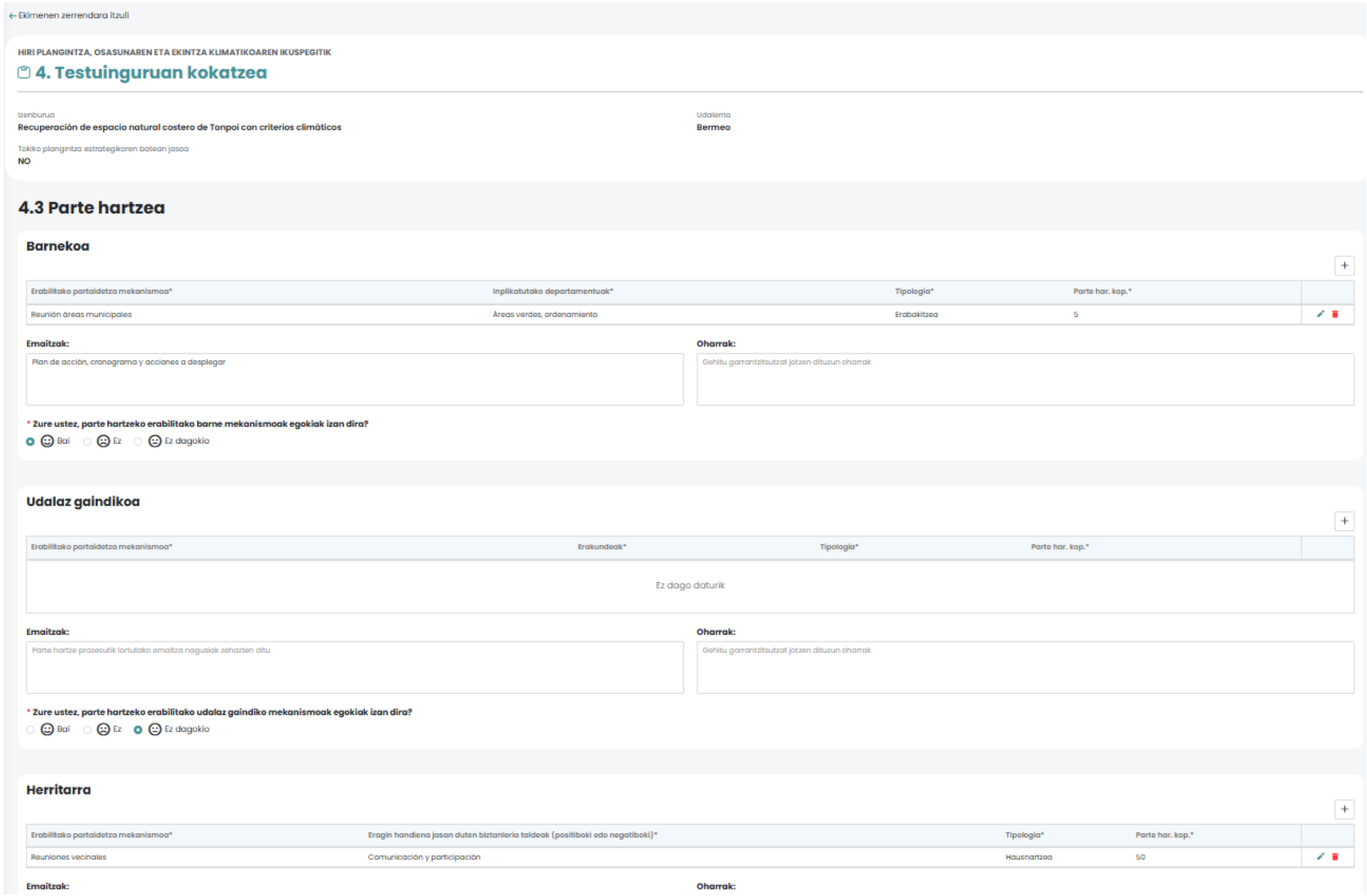

hiriZAIN: erreminta

https://hirizain.udalsarea2030.eus/

5

- 0. Gida
- 1. Ekimen berria erregistratzea
- 2. Determinatzaileak identifikatzea
- 3. Funtsezko alderdien ebaluazioa
- 4. Testuinguruan kokatzea
- **5. Emaitzak**
  - **5.1 Emaitzen laburpena**
  - 5.2 Eraginpeko funtsezko alderdiak
  - 5.3 Hobekuntza alderdiak
  - 5.4 Osasunean dituen ondorioak

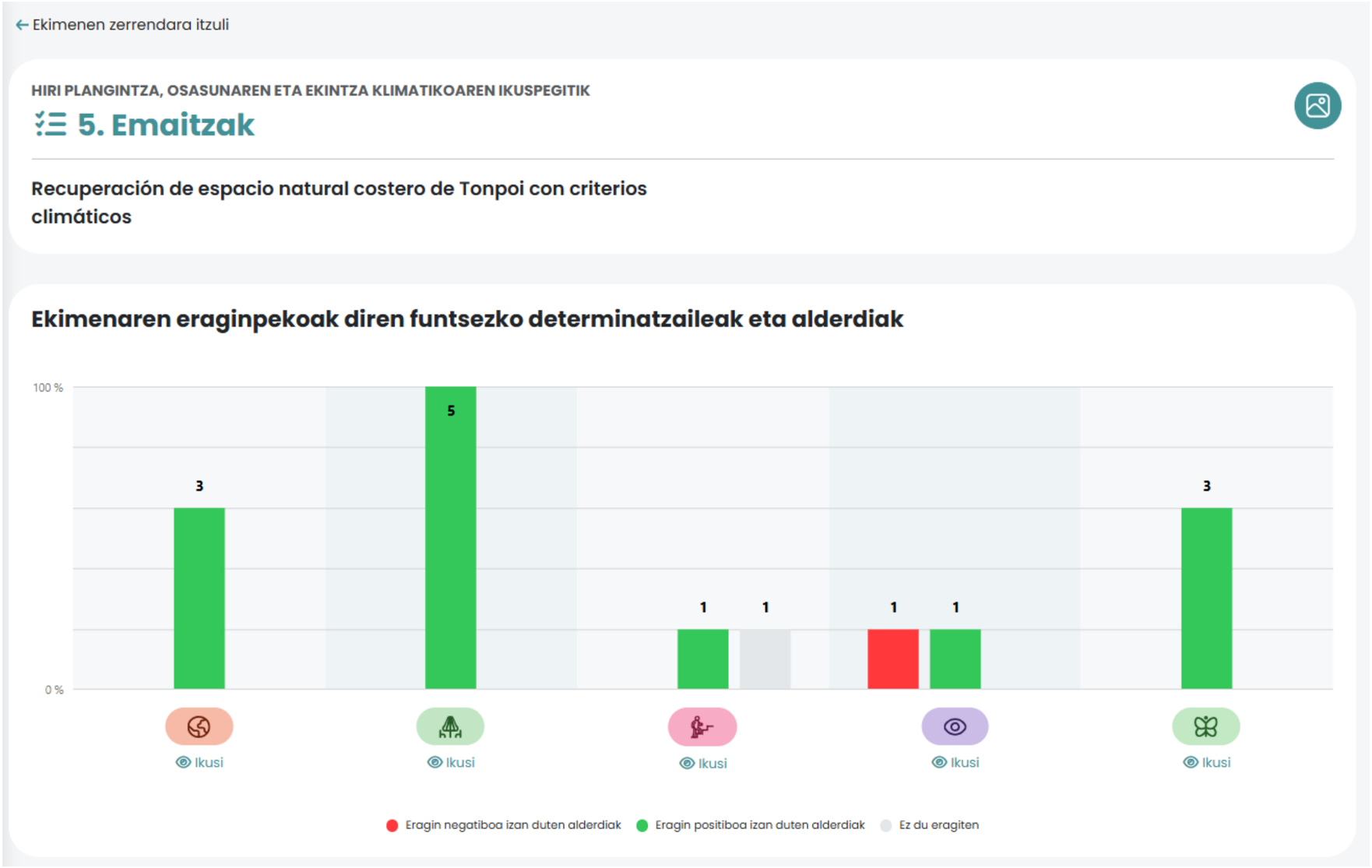

hiriZAIN: erreminta

https://hirizain.udalsarea2030.eus/

5

- 0. Gida
- 1. Ekimen berria erregistratzea
- 2. Determinatzaileak identifikatzea
- 3. Funtsezko alderdien ebaluazioa
- 4. Testuinguruan kokatzea
- **5. Emaitzak**
  - **5.1 Emaitzen laburpena**
  - 5.2 Eraginpeko funtsezko alderdiak
  - 5.3 Hobekuntza alderdiak
  - 5.4 Osasunean dituen ondorioak

HIRI PLANGINTZA, OSASUNAREN ETA EKINTZA KLIMATIKOAREN IKUSPEGITIK

5. Emaitzak

Recuperación de espacio natural costero de Tonpoi con criterios climáticos

ERAGINPEKO FUNTSEZKO ALDERDIAK | HOBEKUNTZA ALDERDI POSIBLEEN LABURPENA | OSASUNEAN DITUEN ONDORIOEN LABURPENA

Eragin positiboa izan duten funtsezko alderdiak
Egokitzapena eta erresilientzia klimatikoa bultzatzea
Energia eta klima trantsizioa bermatzea
Espazio publiko naturalekiko lotura bultzatzea
Garrantzi naturala, historikoa edo kulturala duten lekuak kontserbatzea eta/edo hobetzea
Gizarte-kohesioa eta kidetasun sentimendua sustatzen duten hiri-espazio publikoak sortzea
Hiri espazio publikoen erabilera bultzatzea
Hiri espazioa diseinatzea, biztanleriak segurtasun falta esperimentatzeko dituen moduak kontuan hartuta, generoari, haurrei eta kolektibo ahulei buruzko premiei arreta berezia eskainiz
Klima arintzea eta neutraltasuna bultzatzea
Kohesio soziala eta kide izatearen sentimendua sustatzen duten hiri espazio publikoak sortzea
Neurrizko prezioa duen etxebizitza sustatzea
Ondo konektatutako hiri espazio publikoak, erakargarriak eta seguruak eskaintzea
Uraren kalitatea hobetzea eta eskaera murriztea
Zaratei, usainei eta argiztapenari lotutako eragozpenak minimizatzea

Eragin negatiboa izan duten funtsezko alderdiak
Espazio publikoan komunitatearen segurtasuna bermatuko duen hiri ingurune fisikoa sortzea

PROIEKTU PILOTOA: SAN MARTIN eremua BERRESKURATZEA ETA BIRNATURALIZATZEA

LEGAZPIKO
UDALA

71. BATZORDE TENIKOA
COMITÉ TÉCNICO Nº 71

Zergatik proiektu hau?

- Ingurumenari eta gizarteari dagokionez degradatuta dagoen eremua
- Txabolen eta hondakinen presentzia
- Amiantoa egoera txarrean
- Bizikidetza arazoak, segurtasun falta eta osasungarritasunik eza
- Eskola-bide ez segurua
- Herritarren aldetik hobetzeko eskaera historikoa

Arazo bat baino: aukera estrategiko bat

- San Martin eta San Ignazio auzoen artean kokatutako eremu estrategikoa
- Tokiko azpiegitura berde eta urdinaren parte
- Eskola-bidea berreskuratzea
- Herria eta natura lotzeko funtsezko lekua
- Helburua: naturgune seguru, osasungarri eta klimatikoago bihurtzea

Zer itzuli zien hiriZAIN kasu honetan?

ERAGINDAKO EREMUAK

Determinantes y aspectos claves afectados por la iniciativa

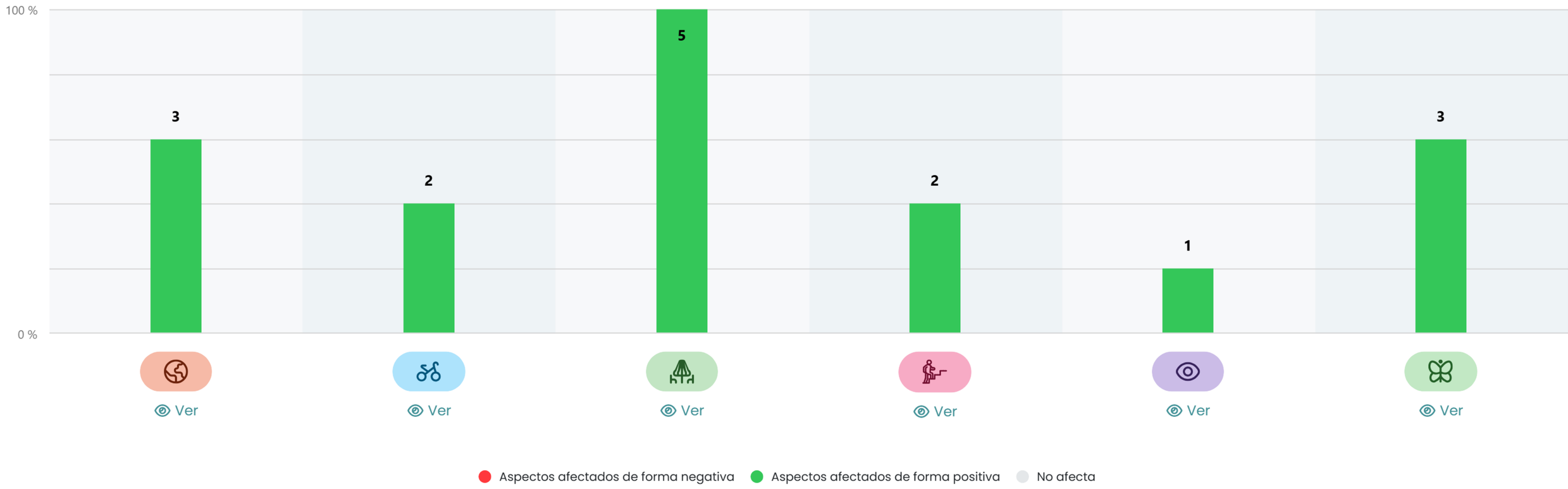

Zer itzuli zien hiriZAIN kasu honetan?

HOBETZEKO AUKERAK

Genero-ikuspegia gehiago txertatzeko beharra

Irisgarritasuna gehiago lantzeko aukera

Tresna aplikatu ondoren, hasierako diseinuan behar bezala integratuta egon ez ziren arloak identifikatu zituzten.

Zer itzuli zien hiriZAIN kasu honetan?

OSASUNEAN IZAN DITZAKETEN ONDORIOAK

Estresa murrizten du eta ongizatea hobetzen du

Bizimodu aktiboak eta osasungarriak sustatzen ditu

Ingurunea hobetzea

Gizarte-kohesioa indartzen du

Zer ekarpen egin dio hiriZAINek proiektuari?

- Alternatibak konparatzeko balioa
- Erabakiak teknikoki justifikatzeko laguntza
- Herritarrei onurak hobeto azaltzeko euskarria

Erabakiak orientatzeko eta indartzeko tresna gidari eta laguntza tekniko gisa balioesten dute.

Diseinu-fase goiztiarrean aplikatuta balio handiagoa duela

ESKERRIK ASKO !!!

udalsarea2030@ihobe.eus

promocionsalud@euskadi.eus